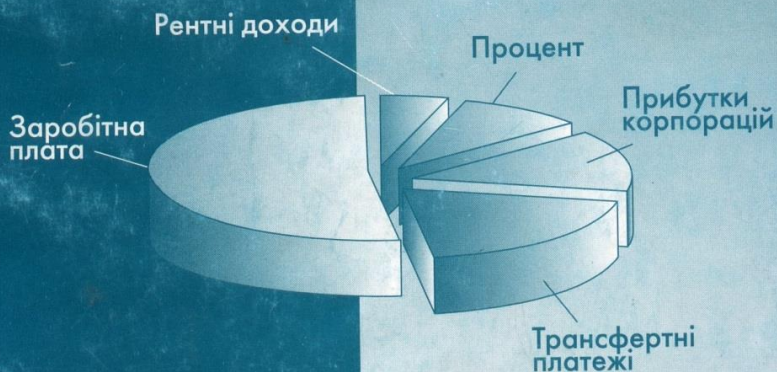


І. Й. МАЛИЙ

# ТЕОРІЯ РОЗПОДІЛУ СУСПІЛЬНОГО ПРОДУКТУ



ББК 65.01  
М 20

Розповсюджувати та тиражувати  
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено

Рецензенти:

**Т. Т. Ковальчук**, д-р екон. наук, проф.  
(Рада нац. безпеки і оборони України);  
**Ю. В. Ніколенко**, д-р екон. наук, проф.  
(Акад. муніцип. упр. м. Кисва);  
**А. В. Шегда**, д-р екон. наук, проф.  
(Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка)

Друкується за ухвалою Вченої ради КНЕУ  
Протокол № 6 від 24.02.2000 р.

**Малий І. Й.**

М 20 Теорія розподілу суспільного продукту: Монографія. — К.:  
КНЕУ, 2000. — 248 с.  
ISBN 966–574–159–4

У монографії розглядається порівняльна характеристика еволюції економічних концепцій розподільних відносин, аналізуються закони, конкретні форми функціонально-факторіального розподілу суспільного продукту: рента, заробітна плата, прибуток, процент. Висвітлюються механізми мотивації, інституціональні чинники та особливості (приватизація, спекулятивне кредитування, зовнішні запозичення тощо) розподілу продукту в перехідній економіці, визначаються пріоритети податкової, кредитної та дисконтної політики, наголошується на потребі посилення ролі держави в регулюванні системи розподілу в Україні.

Для викладачів і студентів економічних факультетів, наукових працівників, державного менеджменту, широкого кола ділових людей.

ББК 65.01

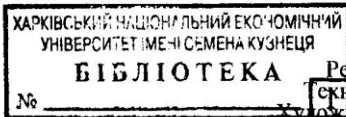
784800

Наукове видання

МАЛИЙ Іван Йосипович

## ТЕОРІЯ РОЗПОДІЛУ СУСПІЛЬНОГО ПРОДУКТУ

Монографія



Редактор *І. Соломарський*  
Головний редактор *Т. Піхота*  
Художник обкладинки *Т. Зяблюцева*  
Коректор *Л. Денисенко*  
Комп'ютерна верстка *О. Іваненко*

Підписано до друку 21.07.2000. Формат 60×84/16. Папір офсет. № 1.  
Гарнітура Тип Таймс. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 14,42. Умовн. фарбовідб. 14,53.  
Обл.-вид. арк. 16,40. Наклад 600 прим. Зам. № 20-1993.

Видавництво КНЕУ  
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1  
Тел. (044) 458-00-66; тел./факс (044) 446-64-58  
E-mail: [publish@kneu.kiev.ua](mailto:publish@kneu.kiev.ua)

ISBN 966–574–159–4

© І. Й. Малий, 2000  
© КНЕУ, 2000

## ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. СПОНУКАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗПОДІЛУ .....	5
1.1. Потреби в системі розподільних відносин .....	5
1.2. Інтерес як мотиваційна основа розподілу .....	21
2. МІСЦЕ І РОЛЬ РОЗПОДІЛУ У ВІДТВОРЕННІ СУСПІЛЬНОГО ПРОДУКТУ .....	37
2.1. Розподіл як фаза відтворення .....	37
2.2. Фактори, що визначають розподіл продукту .....	44
2.3. Роль розподілу в розвитку суспільства .....	60
3. ТЕОРІЇ РОЗПОДІЛУ .....	70
3.1. Класична теорія .....	70
3.2. Марксистська теорія соціального антагонізму розподільних відносин .....	76
3.3. Маржиналістська теорія розподілу .....	82
4. ФОРМИ РОЗПОДІЛУ СУСПІЛЬНОГО ПРОДУКТУ .....	90
4.1. Заробітна плата як форма розподілу продукту .....	90
4.2. Рента — специфічна форма розподілу .....	104
4.3. Прибуток як винагорода за підприємницьку діяльність .....	125
4.4. Процент — ціна капіталу .....	138
5. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЧИННИКИ РОЗПОДІЛУ .....	154
5.1. Власність у системі факторів розподілу .....	154
5.2. Приватизація як політичний метод перерозподілу продукту .....	163
5.3. Фірма — первинна ланка розподілу на мікрорівні .....	172
5.4. Особлива роль банків у перерозподілі доходів .....	178
6. ПОДАТОК ЯК ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПЕРЕРОЗПОДІЛУ СУСПІЛЬНОГО ПРОДУКТУ .....	191
6.1. Податок — категорія розподільних відносин .....	191
6.2. Податкова система — елемент державного перерозподілу доходів .....	198
6.3. Розподіл податкового тягаря.....	207
6.4. Підвищення ролі податків у перерозподілі доходів .....	214
7. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗПОДІЛЬНИХ ВІДНОСИН У ПЕРЕХІДНІЙ ЕКОНОМІЦІ .....	221
7.1. Особливості державного регулювання відносин розподілу .....	221
7.2. Зростання державного боргу — чинник перерозподілу доходів у довгостроковому плані .....	227
7.3. Теорія стримування інфляційного перерозподілу в Україні .....	236
Замість післямови .....	246